

Vides exemplars

Maria Borràs Girbés i Joaquim Naval Martínez són un matrimoni d'Algemesí (la Ribera) que s'ha vist de prop les accions de gràcia de la verge seglar Josepa Naval, «La Senyora Pepa», recentment beatificada en el Vaticà junt amb fra Juníper Serra.

P. Cubillos

Algemesí ha viscut aquests dies una certa eufòria municipal pel fet que ha culminat l'aspiració que ha mantingut durant molts anys: la beatificació de Josepa Naval Girbés (1820-1893), popularment coneguda com la *senyora Pepa*. Oficialment, el procés de beatificació es va iniciar el 14 d'abril de 1931, en plena eclosió republicana, i després de diversos episodis exigits per la burocràcia papal, el passat mes de juny va ser aprovat el primer dels tres miracles atribuïts a la seglar d'Algemesí. Amb això, es procedia a tramitar la seua beatificació, duta a terme durant l'última setmana de setembre.

El miracle que ha merescut el vist-i-plau del Papa va ser realitzat sobre la persona de Pepeta Girbés Castell (1888-1971), mare de Maria Borràs, que cinc anys després de patir una enterocolitis úlceromembranosa crònica, contra la qual la ciència mèdica del moment era inoperant, va sanar sense que els metges ho pogueren explicar.

—*¿Com recorda vostè aquella situació, Maria?*

Tots els anys, coincidint amb l'aniversari de la mort de la senyora Pepa, feien un tríduo en l'església, per la seua memòria. Ma mare hi anava sempre, i un dia, en eixir del tríduo, arriba a casa i li diu a mon pare: «Estic molt malalta, què faig, ¿me'n vaig a gitar-me o pose l'arròs?». I mon pare la va enviar al llit, perquè estava malaltíssima, tenia tot el pit una plaga. Solia dir que sentia com si li esclafiren borles en el pit. I

El matrimoni Naval relata els miracles de la senyora Pepa.

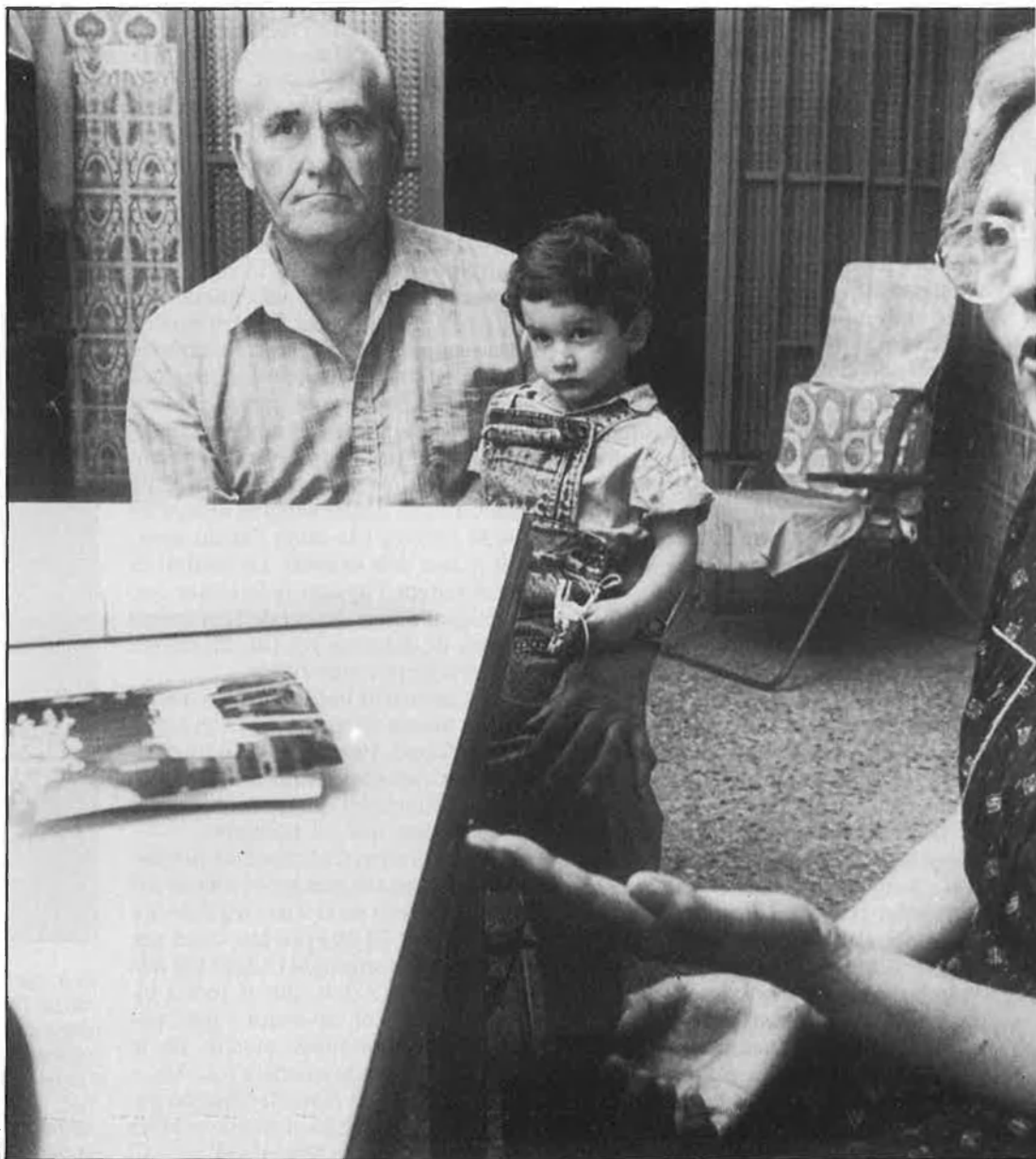
cada dia que passava es trobava pitjor, se li complicava la salut; orinava sang, molta sang.

—*¿I el metge què n'opinava?*

—Van passar cinc anys i en comptes de recuperar-se el seu estat era més crític. I el metge ens va dir: «Mireu, jo ja no hi puc fer res». I ma mare li va dir: «Vostè farà les novenes en companyia meua i del capellà». Ella es va posar una condició: que si es posava bona havia de ser l'endemà d'acabar

Josepa Naval, «La Senyora Pepa».

les novenes, i, en agraïment, aniria a missa aquell dia. Van fer les tres novenes seguides i aquell dia, el 3 de juliol de 1935, tocant les dotze de la nit, ella ja es trobava bé, però no en va dir res. L'endemà, quan mon pare i jo ens n'anàvem a missa primera, va dir: «Doneu-me la roba que jo també hi vaig». Mon pare no volia, perquè, si era cert que estava bé, primer l'havia de veure el metge. Però ella, com que havia fet la promesa, volia complir-la. I encara que portava més de cinc anys sense menjar una altra cosa que substància d'arròs, es va alçar i vam anar a missa.

—*I donant-la per morta, ¿com va reaccionar la gent en veure-la?*

—Nosaltres anàvem amagant-nos, perquè si el metge ens veia podia enfadar-se amb ma mare. Vam arribar a la parròquia encara de nit i li vam dir a l'escolà, que es pensava que anàvem

a fer el senyal perquè s'havia mort, que li donara la comunió ràpidament, que si acudia la gent i la veia bona s'armaria un bon rebombori. Durant la missa, estàvem en un raconet, amagats, i jo vaig anar a avisar el metge. Però, de tant en tant, la gent ens mirava i es preguntava: «¿Serà aquella, si deien que estava morint-se i què fa ací?». Quan es va acabar la missa vam tornar a casa de pressa. El capellà no va notar que ma mare havia assistit a missa i va venir a visitar-la a casa, com solia fer tots els dies. I ma mare li va donar la notícia i li va preguntar que quan podria anar a missa. El capellà li va dir que ja tindria temps d'anar-hi, que no es preocupara, però ma mare li va dir que ja hi havia anat aquell matí. Quan va córrer la notícia pel carrer allò pareixia el passeig: tot ple de personal que venia a veure ma mare. La casa estava plena: tots volien que els ho explicara, que els donara estampetes. Allò va durar un mes.

—*I el metge no donaria crèdit, m'imagine.*

—El metge va dir que allò era un miracle: no tenia una altra explicació.

—*De curacions extraordinàries, ¿n'hi ha hagut més a Algemesí?*

—El cas del meu marit, si s'haguera preocupat de documentar-lo, hauria estat tan important o més.

—*Relate'm això, Joaquim.*

—Va ser quan jo estava en la mili, a Tetuan. Jo estava en artilleria i un dia férem un exercici de tir amb uns canons que no s'havien disparat mai. I, a conseqüència d'això, eixírem vint-i-vuit o trenta persones malaltes de les orelles. No sentíem res i a mi tots els dies em supuraven les orelles. Allà els operaven —els feien un tall darrere l'orella— i els curaven, però jo, com que havia de venir de permís al cap de dos mesos, vaig escriure a casa demanant consell als pares. Els meus pares van parlar amb el metge d'ací, que era especialista de l'orella, el qual va dir que no m'operara, que quan jo vinguerà ja m'ho miraria ell. Ma mare em va escriure i m'ho va comunicar, i em va enviar una botelleta d'oli de la senyora Pepa i la novena.

—*¿Oli de la senyora Pepa?*

—Sí, era l'oli que hi havia en una llàntia que li encenien a la senyora Pepa. Jo, de nit, feia la novena i me n'untava les orelles amb un cotó en pèl. I quan feia nou dies justos jo no sentia res, i l'endemà al matí em vaig despertar sentint la trompeta de diana. Va ser una cosa impressionant per a mi, però ho callava perquè allà hi havia molta

gent que no creia en Déu. I a les deu, que era l'hora de la revisió mèdica, vaig anar al sanitari i ho vaig dir. El sanitari va cridar el sergent; el sergent, el tinent. El tinent va començar a fer-me preguntes, però jo, de l'emoció, no podia parlar, i li vaig ensenyar l'estampeta; ell la va agarrar i va dir: «*¡Cooño! Estò, si no es eso que dicen si hacen milagros...*» L'endemà, tots els d'allà volien estampetes de la senyora Pepa.

—*I vostè no es va preocupar per buscar testimonis a fi de documentar el fet.*

Pepeta Girbés, beneficiària d'un miracle.

—No, jo no...

—Si ell ho haguera dit —fa Maria—, de seguida li haurien firmat.

—*Vostè, Maria, ¿sap de què vivia la senyora Pepa?*

—Diuen que si tenia unes vint fanecades, que dedicava la seua manutenció a ajudar i a fer almoines. També tenia una escola de broadores, on ensenyava a brodar; però per això no cobrava.

—*I els dots de santedat, ¿com els va descobrir?*

—Es diu que la senyora Pepa va fer una capa amb brodats d'or a sant Tomàs i quan passava la processó per davant de sa casa, una alumna seua diu que va veure com sant Tomàs es va girar a mirar-la. També conten que quan va morir sa mare va anar a una capella i la Mare de Déu li va parlar. Ella era una dona molt senzilla que va treballar tota la vida, sense cobrar res, en la formació cristiana de tot el poble. En sa casa s'ajuntaven totes les xiques joves del poble, era com una escola de fe. □